УДК 005.21:338.1:658.1
Шитікова Л.В.[1], Головатенко О.С.[2]

[1] канд. екон. наук, доц., НУ «Запорізька політехніка»
[2] асп., НУ «Запорізька політехніка»

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ - ОСНОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЕКОНОМІЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах економіки України успішна реалізація стратегічних напрямків розвитку підприємств машинобудівної галузі значною мірою залежить від ефективного використання та розвитку їх стратегічного потенціалу. В країні гостро стоїть питання необхідності удосконалення існуючих систем, технологій, методів, прийомів нових інструментів управління підприємствами машинобудування та їх активного впровадження. Цьому сприяють як характер споживчого ринку, так і його тенденції, які проявляються в змінах в бік зростання обороту промислових підприємств з одночасним скороченням частки виробництва та продажу як продовольчих так і непродовольчих товарів. Однак, у змінюваному світі, в умовах нестабільної економічної ситуації в країні, де технології швидко розвиваються, а вимоги ринку постійно змінюються, успішне функціонування машинобудівного підприємства вимагає не лише сучасних технологій та ефективного виробництва, але й постійного розвитку стратегічного потенціалу, як сукупності мобілізаційних можливостей.

Стратегія підприємства – це процес формування генерального перспективного напрямку розвитку підприємства на основі визначення якісно нових цілей, узгодження внутрішніх можливостей підприємства з умовами зовнішнього середовища та розробка комплексу заходів, які забезпечують їх досягнення [1].

Потенціал підприємства — сукупність ресурсів, які визначають його можливості здійснювати у майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи і прибуток [2], одночасно, потенціал підприємства розглядається з одного боку як абстрактна економічна категорія, що є наслідком взаємодії всіх елементів економічних відносин не лише явних, а й прихованих, проте здатних відбутися, з іншого - це економічна основа, реальна сила розвитку підприємства, що характеризується системою показників, які відображають не лише наявні ресурси, а й їхні резерви, котрі можуть бути використані за певних умов [3]. Потенціал машинобудівних підприємств визначається обсягом наявних накопичених ресурсів: матеріальних, трудових, енергетичних та ін., які сприяють задоволенню купівельного попиту споживачів на товари та є складовими стратегічного потенціалу такого підприємства.

Слід зауважити, що «потенціал та стратегія нерозривно пов’язані. Стратегія виступає, з однієї сторони, як інструмент нарощування, з іншої – як інструмент реалізації потенціалу підприємства» [4].

Стратегічний потенціал – це економічні можливості організації, які можуть бути використані для досягнення стратегічних цілей. Його здебільшого розглядають як систему взаємопов'язаних елементів, які виконують різні функції для забезпечення реалізації сформованої стратегії.

Стратегічний потенціал наділений всіма рисами, які притаманні будь-якій системі: цілісність, цілеспрямованість, складність, взаємозамінність, альтернативність його елементів та взаємозв'язок між ними, самовідтворюваність, гнучкість тощо.

Продуктивне управління стратегічним потенціалом стає важливою умовою функціонування виробничих підприємств. Такий підхід сприяє створенню передумов постійного та сталого економічного розвитку як підприємства, так і галузі, країни.

Машинобудівна промисловість, як сукупність підприємств, що спеціалізуються на виробництві та реалізації машин, обладнання та комплектуючих, займає важливе місце в економіці країни.

Управління розвитком потенціалу на машинобудівних підприємствах в сучасних умовах є ключовим аспектом стратегії успіху.

Сучасна стратегія розвитку потенціалу являє собою систему стратегічних завдань, спрямованих на ефективне використання матеріальних та енергетичних ресурсів, підвищення кваліфікації, компетентності персоналу та формування його ціннісних трудових орієнтацій за рахунок застосування матеріальних та нематеріальних стимулів та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Стратегія діяльності підприємства: її сутність, види та етапи розробки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://buklib.net/books/23424/

2. Потенціал підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/911/potencial-pidpriyemstva

3. Пельчер М. Стратегічний потенціал підприємства. II Міжнародна студентська науково - технічна конференція "Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання", Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://core.ac.uk/download/pdf/211065671.pdf